

JARNÍ ČAROVÁNÍ – SLET ČARODĚJNIC

*Letí, letí černý mrak,
ano, ano, je to tak.
Čarodějka v černém hávu,
letí dneska na oslavu.
U ohně si poskočí, dokola se zatočí.*

Milé děti a rodiče, tento inspirovat je věnovaný tradici pálení čarodějnic. Děti se zde seznámí s historií tohoto svátku, který probudí jejich fantazii a tvořivost.

Pálení čarodějnic patří k velmi živým zvykům

Filipjakubská noc z 30. dubna na 1. květen bývala jednou z magických nocí, kdy prý měly zlé síly větší moc než jindy. O půlnoci před sv. Filipem a Jakubem, kdy měly zlé síly moc škodit lidem, se daly nalézt četné poklady. Aby se hledající před silami bránil, musel mít při sobě květ z kapradí, svěcenou křidu a další předměty. Lidé věřili, že v povětří poletuje spousta čarodějnic, které se slétají na sabat. Proto se této noci říká „noc čarodějnic“.

Čarodějnice se před sabatem natíraly kouzelnými mastmi, s jejichž pomocí pak mohly na košťatech létat. Taková košťata prý bývala zhotovena z jasanového dřeva, vrbových a březových proutků. Při reji byla volena královna sabatu, která potom vládla hostině a tanci - „čarodějnickému kolu“ - to se tančilo pozpátku. Jídla vypadala sice lákavě, ale byla bez chuti a nezahnala hlad. Nesměl chybět ani kotel plný žab a hadů stejně jako nádoby s jedy. Čarodějnice se tu, jak lidé kdysi věřili, s oblibou proměňovaly ve vlky, psy a jiná zvířata a vyprávěly si, co všechno zlého se jim od posledního setkání podařilo lidem natropit.

Čarodějnice však nebyly jen zlé, těch, které znaly tajemství bylin, uměly zahánět nemoci a napravovat zlomeniny si lidé vážili. Bylinkářky - vědky se vyznaly v tajích přírody. Věděly mnoho o působení rostlin, hub, kamenů, kovů, drahokamů, ale i barev a vůní.

NÁVRHY ČINNOSTÍ

- **ČARODĚJNICKÁ PŘEHLÍDKA:**

vyfoťte děti namalovanou či vytvořenou čarodějnici a fotografie nám zasílejte na emailovou adresu školky. Vystavíme si je v naší fotogalerii.

Rovněž můžete vyfotit či natočit video s převleky vašich dětí. ☺

- **PRÁCE S KNIHOU:**

prohlížení a popis obrázků čarodějnic v knihách.

Charakteristika čarodějnic (vzhled, postava, obličej, oblečení, létání na koštěti, čarování, vaření lektvarů).

Hledání vlastností a schopností čarodějnic s využitím přídavných jmen - malá, velká, zlá, hodná atd.

- **JAZYKOVÉ HRY:**

hledání synonym k pojmu čarodějnice (čarodějka, ježibaba, kouzelnice, baba Jaga, atd.).

Vymýšlení vhodných jmen pro čarodějnice (např. Bimbula, Berta, Marta, Kanimůra).

- **HRA SE SLOVY:**

sluchový rozklad slov na slabiky, vytleskávání a počítání slabik.

- **HLEDÁNÍ POHÁDEK** (i filmových), ve kterých vystupuje čarodějnice (Perníková chaloupka, Malá mořská víla, Honza málem králem, Malá čarodějnice).

- **ROZHOVOR NA TÉMA:** „Kdybych uměl (a) čarovat, vyčaroval (a) bych si.“

- **VYMÝŠLENÍ:** čarování a vymýšlení čarovných zaříkávadel.

Čáry máry, máry, čáry, hni se, koště, láry-fáry!

Drápy, zuby krokodýlí, v kámen změň se v tuto chvíli!

Lidská hlava, oči, nos, černý kocour chodí bos.

- **VÝROBA LEKTVARŮ:**

NÁVOD NA SNADNÝ ČARODĚJŮV BUBLAJÍCÍ LEKTVAR ZE SODY A OCTA!

Skleněnou nádobu naplňte do poloviny octem, přidejte trochu potravinářského barviva a promíchejte. Přidejte saponát na nádobí a opět jemně promíchejte kovovou lžičkou, aby se vše promíchalo. Nádobu postavte do středu plechu na pečení nebo dřezu. Přidejte do Vašeho lektvaru vrchovatou lžičku jedlé sody a sledujte, co se bude dít. ☺

INGREDIENCE PRO ČARODĚJKU - rozlišování koření (smyslové vnímání zrakem, čichem, hmatem).

VYRÁBĚNÍ ČARODĚJNÝCH LEKTVARŮ pomocí potravinářských barev (různé barvy, míchání odstínů), možno vytvořit výstavku, nápoje jsou ve sklenicích, doplněné štítky s jejich názvy, které vymýšlíme společně s dětmi podle barev nápojů – například: Čarodějny sen, Ohnivá voda, Ropuší sliz, Pavoučí nožky, Myší jed atd. Do sklenic můžeme také dát i dětské pochoutky - gumové medvídky, žížaly, lékořicové pendrekky.

*Lektvar sem a lektvar tam,
k obědu si děti dám.*

*Slimák, pavouk, perníček,
nejsladší je Jeníček.*

*Lektvar sem a lektvar tam,
i Mařenku ochutnám.*

*Neochutnáš, drž se zpátky,
raděj si dej nápoj sladký.*

Milé děti, zkuste si podle následujících receptů udělat báječný lektvar.

ZAKLETÁ OKURKOVÁ LIMONÁDA

- Citrónový sirup (šťáva)
- Voda – může být i perlivá
- Šťáva z citrónu nebo limetky
- Salátová okurka

Do sklenice připravíme citrónovou šťávu, zakapeme několika kapkami citrónu a pět kousků nakrájené okurky. Necháme pět minut odležet a osvěžující nápoj můžeme podávat. ☺

JAHOODOVÝ ELIXÍR MLÁDÍ

- 3 jahody
- Šťáva z citrónu
- Špetka cukru
- Minerální voda
- 2 lístky meduňky na ozdobu

Do připravené sklenice dáme očištěné a na plátky nakrájené jahůdky, zasypeme je špetkou cukru a pokapeme citrónovou šťávou. Přelijeme vychlazenou minerálkou a podáváme s dlouhou lžičkou. ☺

ČARODĚJNICKÝ BANÁNOVÝ KOKTEJL

- 200 ml mléka
- Půlka banánu
- Pár kapek medu od lesních včel
- Jedna křížala na ozdobu (můžete zdobit čímkoliv)

Do mixéru dáme na kolečka nakrájená banán, přidáme mléko a pár kapek medu a rozmixujeme. Přelijeme do větší skleničky a ozdobíme křížalou. Kdo nemá křížalu, koktejl ozdobí třeba šlehačkou. ☺

*Složení lektvarů můžete klidně pozměnit. Kouzelnou moc tím určitě neztratíte.
Ale pozor!!! Nikdy nesmíte zapomenout na jednu moc důležitou věc.*

Do každého lektvaru přimíchejte alespoň ždíbec lásky. ☺

POHÁDKA NA DOBROU NOC

Je to dávno, kdy v hlubokém lese žil jeden obr Hugo. Nebyl vůbec zlý, měl rád děti, díval se, jak si hrají a snil o tom, že s nimi běhá, skáče nebo hraje na schovávanou. Ale jen se blížil k městu nebo k vesnici, země se otřásala a duněla. Lidé se ze strachu schovávali v domech, zavírali okna, zamykali dveře. Navíc ke všemu dospělí často děti obrem strašili. Chudák Hugo, obra se prostě všichni báli a nikdo neměl ani ponětí, že Hugo je tak hodný a moc opuštěný a nešťastný. Zoufalý obr dlouho přemýšlel o svém obřím trápení, až nakonec dostal nápad: všechno je proto, že je tak obrovský, musí se tedy zmenšit! To se snadno řekne, zmenší se, ale jistě to nepůjde tak snadno, jako když se při prání srazí ponožky. Naštěstí si vzpomněl, že v hlubokém lese za desaterými horami a pěti řekami žije jedna čarodějnice, která umí z malých rybek udělat velké kapry a z velkého hada žížalu. Vydal se tedy za čarodějnici - přeskočil les, překročil řeky. Čarodějnice už pěknou chvíli slyšela obří kroky a celá vyděšená hledala úkryt v houštině. Obr co nejjemněji zaklepal na dveře její chaloupky, a když se nikdo neozýval, nesměle nakoukl dovnitř: „Pěkně prosím, ctihodná paní čarodějnice, nic vám neudělám, nebojte se, jen jsem vás přišel požádat o pomoc.“ Čarodějnice se po chvílce odvážila vykouknout a řekla: „Ráda bych ti pomohla, ale zmenšit velikána není jen tak. Obyčejná zaklínadla tady nepomůžou. Musím nahlédnout do čarodějnické knihy.“ Dlouho listovala, až nakonec našla předpis na vhodnou směs.

Muší ucho, kus žabince,
trochu medu dej do hrnce,
kousek křenu, hrst přesličky,
přidej sůl a tři mušličky.

Čarodějnice všechno nasypala do kotle a když byl kouzelný lektvar uvařený, dala ho obrovi vypít. Hugovi ani trochu nechutnal, ale vypil ho poctivě až do dna. A vtom se začal zmenšovat a zmenšovat. Šlo to tak rychle, že ho za chvíli nebylo ve vysoké trávě vidět.

„Toho nápoje jsi asi vypil moc a já jsem nic nevážila, všechno jsem brala jen tak od oka,“ vzdychla čarodějnice. „Co si teď počnu? Nemohla bys mě zase trochu zvětšit?“ slabým hláskem zaškemral obřík - trpaslík. Čarodějnice znovu dlouho listovala v učené knize a dala se do přípravy kouzelného odvaru.

Vrbový proutek, slzy krokodýlí,
muší křídélka, křídla motýlí,
zeličko mladé, prastarou vodu,
zamíchej, podávej na prvním schodu.

Tentokrát neudělala chybu, Hugo se postavil na první schod u vchodu do čarodějnické chaloupky, vypil lektvar a začal se zvětšovat. Ne moc, jen akorát, aby byl právě tak velký jako obyčejný člověk. „Hurá, hurá!“ volal Hugo a poskakoval hned na jedné, hned na druhé noze a potom na obou. Kdyby tohle udělal, když byl ještě obrem, chaloupka čarodějnice by se sesypala jako domeček z karet. „Ani nevíte, jak jsem vám vděčný,“ řekl. „Mohl bych taky já něco pro vás udělat?“ „To víš, že bys mohl,“ odpověděla. „Když teď vypadáš jako člověk, můžeš mně někdy dojít nakoupit. To víš, já se nerada ukazuji mezi lidmi, koukají po mě divně a dokonce se smějí mému klobouku.“

Od té doby žil Hugo ve městě, mohl se kamarádit s lidmi, hrát si s dětmi a pravidelně nosil paní čarodějnici nákupy.

JEŽIBABY (autor neznámý)

*Ježibaby kamarádky, krouží vzduchem tam a zpátky.
Šaty mají od sazí, snad se v letu nesrazí.*

ČARODĚJNICKÝ POZDRAV – INSPIRACE NA NETU

PRACOVNÍ LIST: čarodějnice hledá cestu <https://www.detskestranky.cz/bludiste-carodejnice-dubnenka-2/>

PRACOVNÍ LIST: čarodějnice s kotlíkem, najdi 10 rozdílů <https://www.detskestranky.cz/carodejnice-s-kotlikem-najdete-deset-rozdilu/>

VYRÁBĚNÍ Z PAPÍRU: hýbací čarodějnice z papíru, vytvoř si snadno svou létající čarodějnici, návod zde: <http://www.tvorivepracky.cz/letaajici-carodejnice/#>

KOUZELNÝ REJ ČARODĚJNIC: vytváření vlastních pohybových kreačí v rytmu hudby https://www.youtube.com/watch?v=L_vvCAJusfY

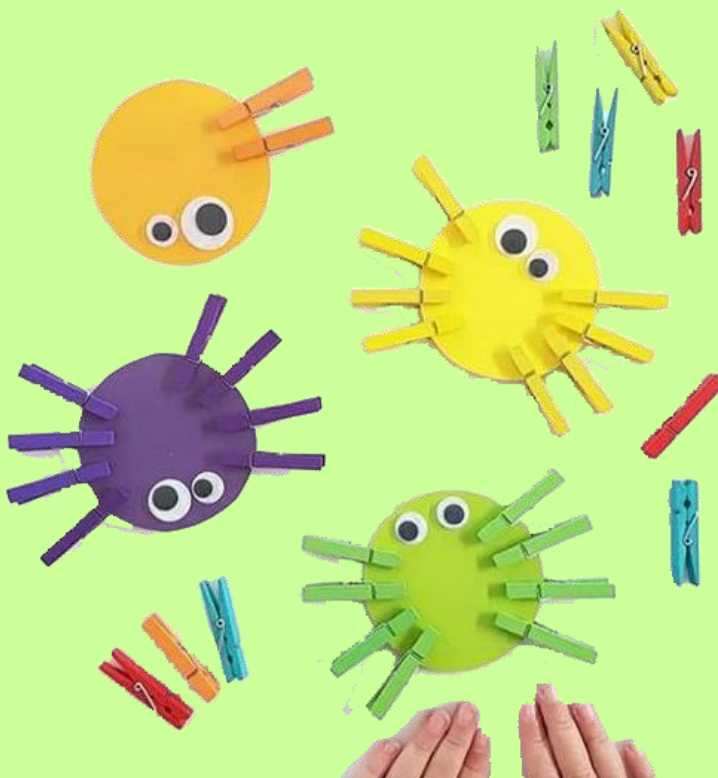
VEČERNÍČEK: „Jak odletěly čarodějnice“: krátká večerníčková pohádka z cyklu Chaloupka na vršku, pojednávající o Filipojakubské noci a tradici stavění májky: <https://www.youtube.com/watch?v=F0i1sLkqhN4> nebo <https://decko.ceskatelevize.cz/chaloupka-na-vrsku>

VÝTVARNÉ NÁPADY:

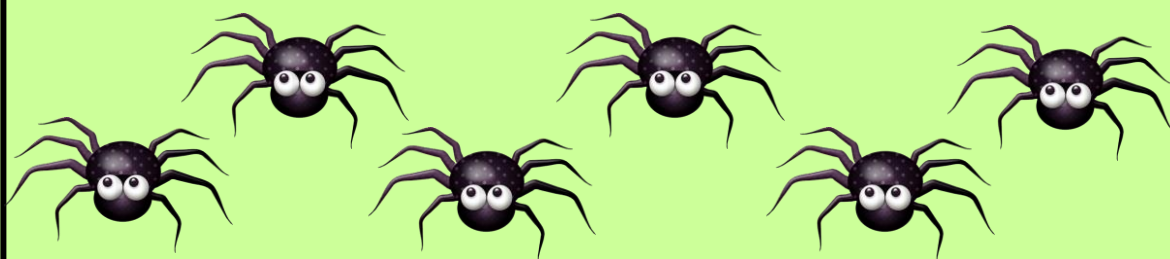
ČARODĚJNICE Z PLATA OD VAJEC

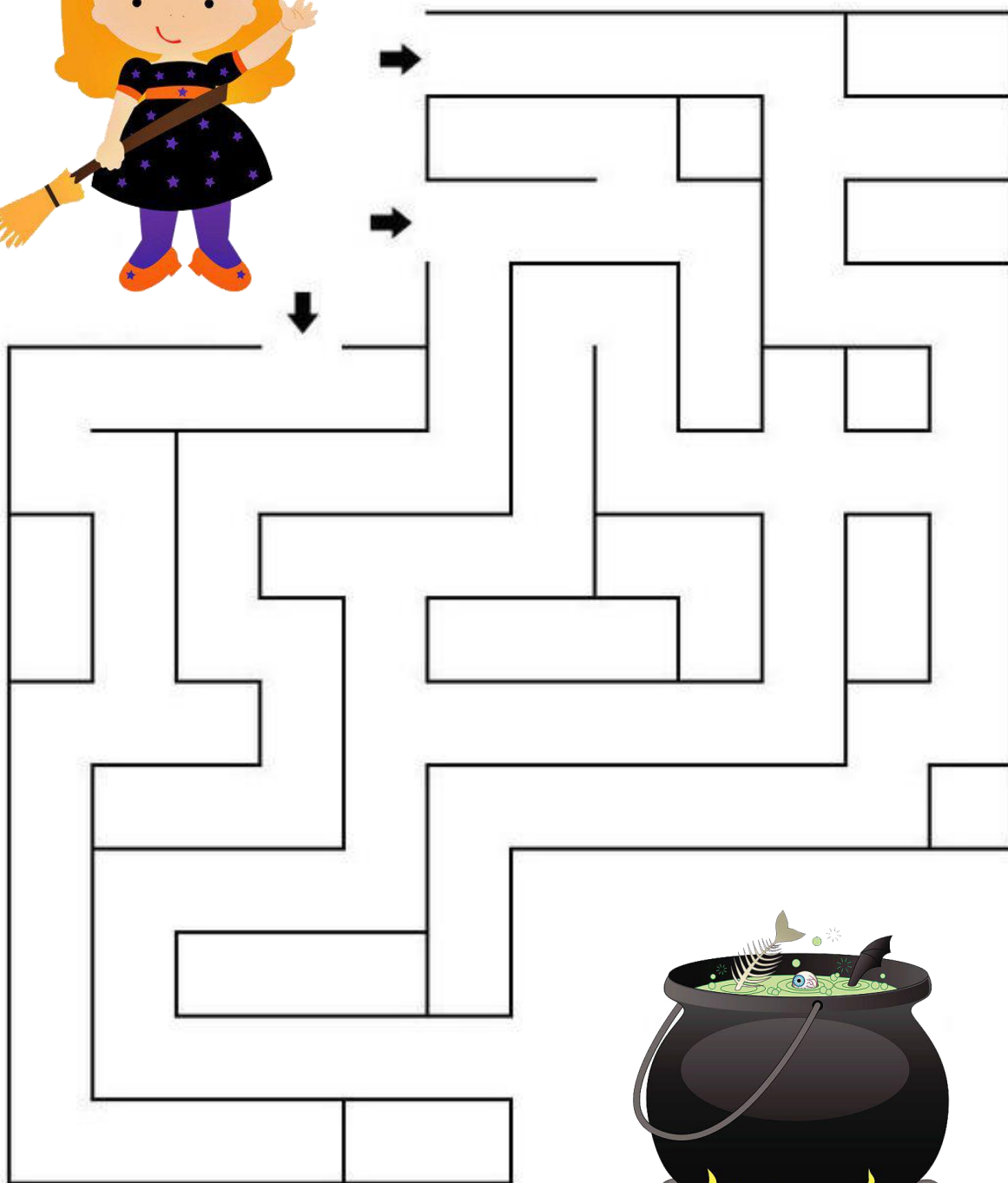
PAVOUČCI Z BAREVNÝCH PAPÍRŮ A KOLÍČKŮ

SPOČÍTEJ OBRÁZKY A UKAŽ SI JEJICH POČET NA PRSTECH

POMŮŽEŠ NAJÍT ČARODĚJNICI
CESTU KE KOTLI

VYBARVI SI OMALOVÁNKU

VYSTŘIHNI A ZAHRAJ SI PEXESO

